

Podnebné a vegetačné pásma Ameriky

Na rozloženie podnebných a vegetačných pásiem Ameriky vplýva viacero faktorov:

1. geografická
2. oceánske prúdy (napr. Peruánsky spôsobuje málo na pobreží alebo , ktorý má vplyv na nižšie teploty na najväčšom polostrove Ameriky, hoci leží v rovnakej rovnobežkovej zóne ako B..... ostrovy v Európe
3. vzdušné prúdy – v Severnej Amerike prenikajú studené vetry = až k M..... zálivu; pre oblasť Strednej A. sú v letnej sezóne časté
4. nadmorská výška, najmä v horskom systéme
5. klimatické zmeny súvisiace aj s činnosťou človeka:
 - a) deforestácia (=, najmä v nížine)
 - b) efekt El, ktorý sa prejavuje pri západnom pobreží Južnej A.
 - c) efekt (= globálne otepľovanie)

Nasledujúce oblasti Ameriky priradte do podnebných a vegetačných pásiem (pomôžte si mapou resp. atlasom a využite pomenovania pásiem podľa podobnej úlohy z pracovného listu *Ázia II.*

	podnebné pásmo (podľa Alisovovej klimatickej klasifikácie)	vegetačné pásmo
Nové Škótsko		
americký štát Kansas		
Yucatán		
Patagónia		
Veľká panva		
Laplatská nížina		
Florida		

oblasť Veľkých jazier		
Amazonská nížina		
Brazílska vysočina		
Baffinov ostrov		
Ohňová zem		

Obyvateľstvo Ameriky:

Rasové zloženie: pôvodné obyvateľstvo patrí k rase (americká vetva); sú to príslušníci indiánskych kmeňov a I ____ i žijúci v severnej Kanade a v Grónsku. Podľa najviac rešpektovanej teórie zaľudnili americký svetadiel na konci pleistocénu prechodom cez zamrznutý prieliv z Ázie. Europoidná rasa vo veľkých počtoch prichádza z Európy po roku, kedy Kolumbus „objavil“ Ameriku. Prevažujú potomkovia prisťahovalcov z P..... polostrova (región Latinskej A., tí ktorí tu žijú už niekoľko generácií sa nazývajú k ____ i) a prisťahovalci z Anglicka (región Anglosaskej A.). V niektorých regiónoch Ameriky (južné štáty USA, Karibik, Brazília) sú aj ľudia rasy (potomkovia bývalých otrokov alebo prisťahovalci z Afriky od 20. storočia).

V Amerike žije veľa miešancov troch hlavných rás:

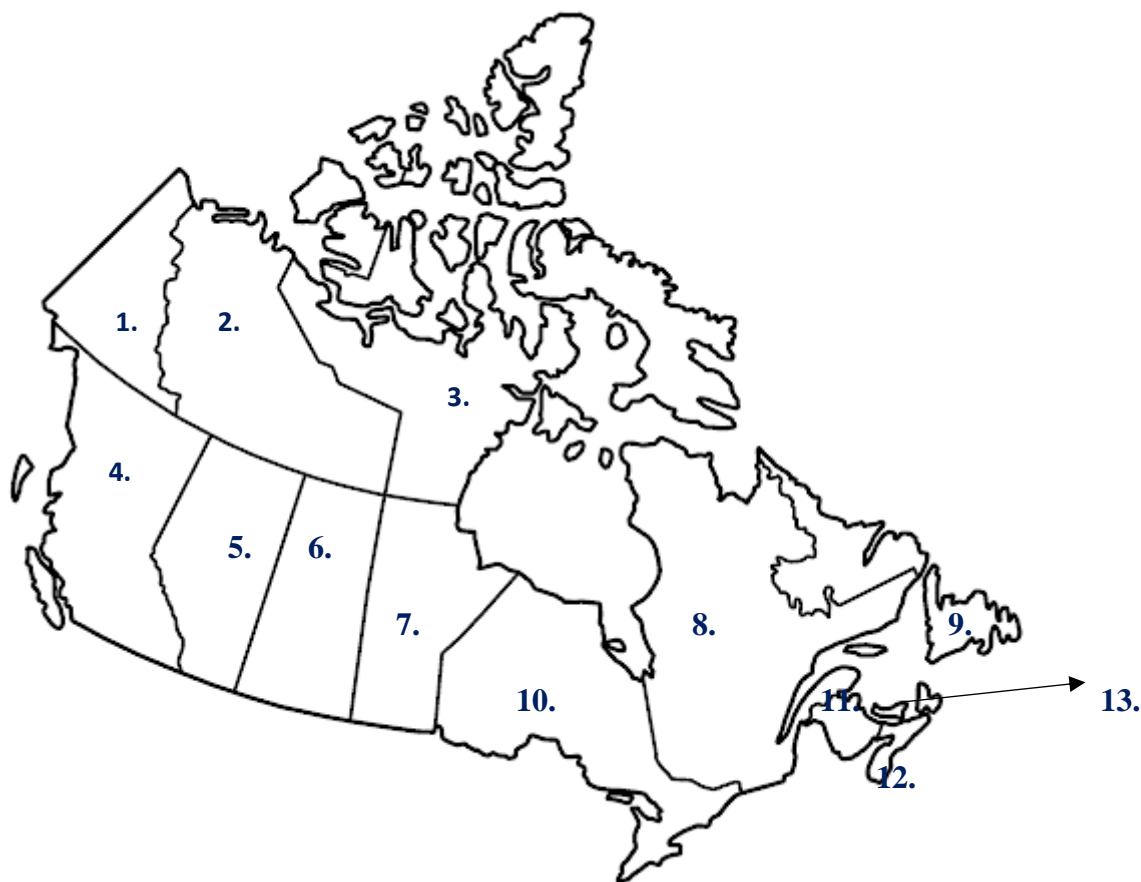
- a) m ____ i (potomkovia rasy a)
- b) m ____ i (potomkovia rasy a)
- c) z ____ a (potomkovia rasy a)

Pre ľudí Latinskej Ameriky s dominanciou miešaného pôvodu sa používa aj označenie h..... obyvateľstvo (používa sa na označenie prisťahovalcov do USA z krajín južne od rieky Rio Grande.

Kanada.

Kanada je štátnym zriadením Formálne je na čele panovník (v súčasnosti, v Kanade panovníka zastupuje). Štátovým usporiadaním je, ktorú tvoria anglofónne a jedna f..... provincia, iné časti Kanady majú štatút teritórií. S rozlohou takmer 10 mil. km² je najväčšou krajinou na svete. Počet obyvateľov je asi 35 miliónov, čo predstavuje hustotu zaľudnenia ob./km². Mena je kanadský Z významných organizácií je členom OSN, Commonwealthu (=

.....), NATO, OECD, APEC, G7 a NAFTA (=
 Hlavným mestom štátu je

Na mape sú administratívne celky Kanady, priradiť k číslam požadované údaje:

- 1. teritórium 2. teritórium
- 3. územie pod správou I....., volá sa
- 4. provincia, sídlo správy, najväčšie mesto
- 5. provincia, sídlo správy
- 6. provincia 7. provincia
- 8. provincia, sídlo správy, najväčšie mesto
- 9. provincia 10. provincia, sídlo správy
- 11. provincia 12. provincia 13. provincia

Ekonomika: Vyspelý priemyselno-poľnohospodársky štát s obrovským bohatstvom prírodných zdrojov i významným rybolovom. Má druhé najväčšie zásoby ropy na svete (po Saudskej Arábii), väčšinou však vo forme ropných (bitúmenových) pieskov – hlavne v provincii okolo mesta E _____. Má obrovské ložiská rúd, v exporte

Zn a U (=....., 1. miesto na svete), v prvej päťke je aj v ťažbe Au, Pb, Ni a Al. Južné Ontario je napojené na automobilový priemysel (napr. mesto W_____ r - „dvojča Detroitu“). Známymi firmami sú v oblasti vývoja softveru C____l, v oblasti výroby lietadiel B_____ r, vo výrobe obuvi B____ (rodinná firma pôvodom z Česka). Dôležitá je aj poľnohospodárska produkcia – export obilnín (najmä pšenice) z oblasti kanadských p.....ých provincií a produkcia dreva a papiera (1. miesto na svete). **Cestovný ruch:** láka najmä nádhernou prírodou, množstvom turistických chodníkov (napr. národný park B_____ a J_____), miestnymi letmi k prírodným atraktívnym miestam v ľudoprázdnjej severnej Kanade alebo zimné strediská zimných športov (napr. Whistler). Najnavštevovanejšie sú však mestá: Toronto – (CN, Sieň hokejovej slávy, kanadské Akvárium), Montreal – (niekoľko katedrál, napr. Notre Dame, divadlo Cirque du Soleil, Mount Royal, Biodom, La Ronde – zábavné centrum) a mesto s označením najlepšie pre život v Amerike V..... (Lookout, Námorné a astronomické múzeum, pláže, parky, cyklotrasy, blízke lyžiarske strediská, výlety na ostrov rovnakého mena). Topkou sú samozrejme N..... vodopády. Spomínané lokality sú doplnené vybudovanými infraštruktúrnymi vzťahmi – ubytovacie a stravovacie služby, bezpečnosť a zdravotnícke služby.

Spojené štáty americké

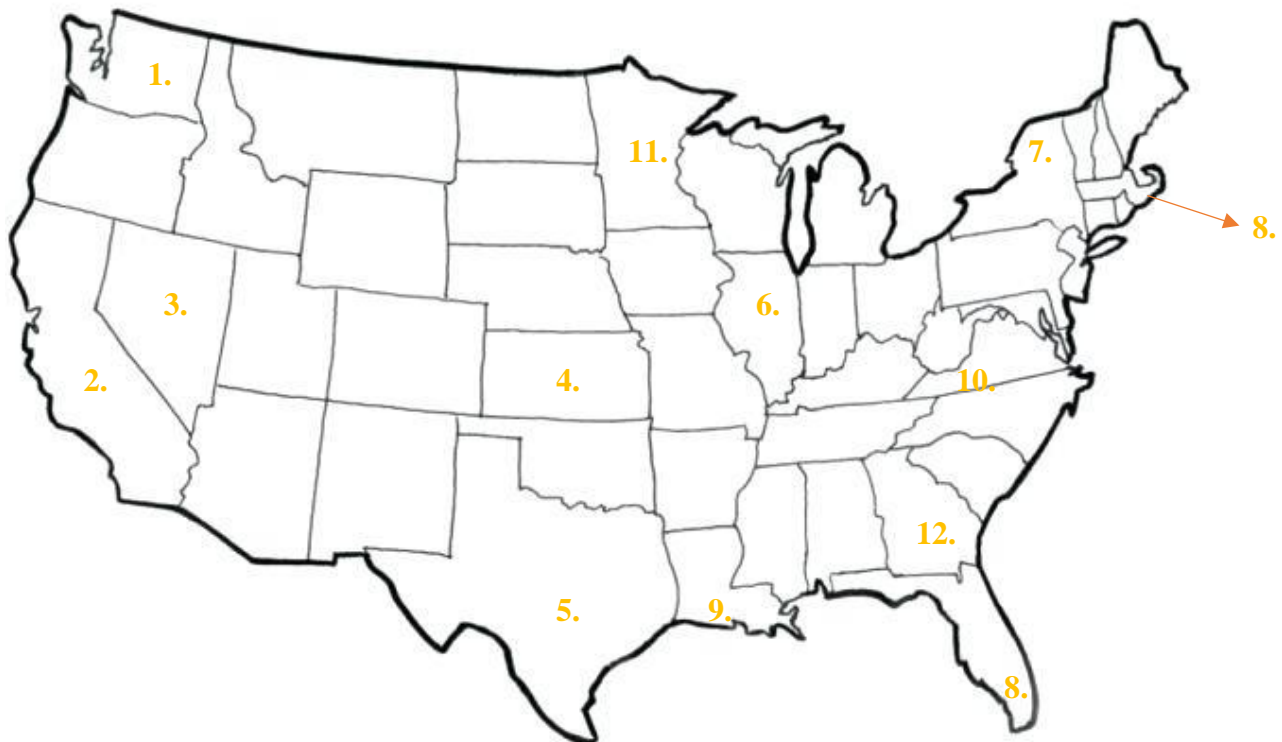
Je to republika, usporiadaním Geografické údaje majú súvislosť i so súčasnou štátnou vlajkou: 13 pruhov = , 50 hviezd = Osobité postavenie v administratívnom členení má federálne územie hlavného mesta =

Rozlohou (9,5 miliónov km²) je na mieste na svete, počtom obyvateľov 330 miliónov na, v regióne Ameriky je štátom. Dva štáty USA nemajú pozemnú hranicu s niektorým iným, sú to a K USA patria aj zámorské územia s rôznym štatútom, napr. v súostroví Veľké Antily, v súostroví Malé Antily alebo v regióne Oceánie Americká S....., ostrov G____, Severné M..... . Približne 70 % obyvateľov sú belosi (ich podiel klesá), naopak stúpa podiel obyvateľstva (v súčasnosti 15%), asi 10 % černošská rasa, zvyšok Aziati a pôvodné obyvateľstvo. Na federálnej úrovni nie je kodifikovaný úradný jazyk, ale fakticky je ním Okrem Commonwealthu je v rovnakých organizáciách ako Kanada, ale v pozícii lídra.

Ekonomika - najsilnejšia na svete, dôvodmi sú: a) postavenie meny = amerického (súčasný kurz k euru) vo svete; väčšina komodít je obchodovateľná v tejto mene, najžiadanejšia (štáty vo svete si robia rezervy v tejto mene), vo Washingtone sídlia významné finančné inštitúcie IMF = a S..... b....., v New Zorku je najvýznamnejšia burza sveta na W ___ S _____ b) prvenstvo vo vede a výskume (M.I.T. = v meste; K.I.T. =; NASA = sídli v meste; výskum pri amerických univerzitách, napr. Harvard v meste, Stanford v meste, Princeton v meste, Berkeley – predmestie, U.C.L.A. = c) technologický náskok a globálny vplyv amerických firiem vo svete (prakticky vo všetkých sektoroch, hlavne v informačných a vesmírnych technológiách, v telekomunikačnej technike, vo výrobe zbraní, dopravných prostriedkov, v oceliarstve, v potravinárstve).

Na nasledujúcej mape sú vyznačené niektoré štáty USA, pomenujte ich:

1 -	2 -	3 -	4 -
5 -	6 -	7 -	8 -
9 -	10 -	11 -	12 -

Významné štáty USA:

1) **Kalifornia** – má prezývku G..... STATE (= štát, prívlastok súvisí s.....), najľudnatejší, najbohatší štát, etnicky najrozmanitejší (po belošskej populácii najpočetnejší prisťahovalci z Latinskej Ameriky, najmä z Mexika). Ekonomicky najvýznamnejšia oblasť je **Silicon Valley** =, nachádza sa pri meste: sú tu firmy z oblasti IT a elektrotechniky, napr. Apple, IBM, Microsoft. Najväčším mestom je, ale hlavným Centrá cestovného ruchu: Hollywood =, Golden Gate Bridge=, Alcatraz =, Národné parky ako napr. Yosemitejský alebo Death Valley.

2) **Texas** – LONELY STAR STATE (v roku 1845 sa Texas stal členom Únie, predtým niekoľko rokov samostatný, vybojoval nezávislosť vo vojne s Mexikom). Významné mestá: H _ _ _ _ _ (sídlí v ňom NASA, riadiace stredisko vesmírnych letov), D _ _ _ _ _ (výroba lietadiel, sídlo viacerých nadnárodných firiem, najmä ropného priemyslu). Z ekonomického odvetví sú dôležité: ťažba ropy v Mexickom, pestovanie (plodina vytvára pásмо Cotton Belt) a chov hovädzieho dobytku (ranče, kovbojská tradícia).

3) **Florida** – prezývka STATE (do roku 1819 španielske územie, v súčasnosti žije na Floride veľa emigrantov z Kuby a Portorika). Z ekonomického hľadiska je významný: cestovný ruch – pláže, napr. v okolí mesta M _ _ _ _ _ alebo Disneyland (pri meste O _ _ _ _ _), Národný park Everglades. Florida je významným producentom ovocia.

4) **New York** – EMPIRE STATE (štát, ktorý vládne; pomenovanie súvisí s financiami: sídlo mnohých bánk, burza cenných papierov).. Zaujímavé miesta mesta New York: Socha slobody na ostrove, Empire state Building, Park, Time Square, Metropolitan Museum of Art, Broadway, R..... centrum (historické budovy v štýle Art Deco s komerčným využitím), Brooklynský most cez rieku : Mesto má prezývku Veľké

V ktorom štáte USA sa nachádza:

1. Najväčšia plocha najstaršieho národného parku sveta =, park sa volá

2. Mount Rushmore =, je to

3. Mount St. Helens =, je to

4. Waikiki =, je to

5. mys Canaveral =, je tam
6. najdlhšia jaskyňa na svete =, jaskyňa sa volá
7. Aspen =, je to
8. Barrow =, je to
9. CMA music festival =, je to najväčší
10. sídlo spoločnosti Coca Cola je v meste, v štáte